

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Kazimierz
Nazwisko: Kulesza
Miejsce urodzenia: Rutki pow. Łomża
Data urodzenia: 13-11-1924
Imię ojca: Franciszek
Imię matki: Aleksandra
Dodatkowe informacje:
Uzupełnienia/sprostowania:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Kazimierz Kulesza pseud. "Orlik", "Jawor", "Leśny", w latach 1944-1947 (do grudnia 1947) żołnierz Narodowej Organizacji Wojskowej - Narodowych Sił Zbrojnych i następnie (od kwietnia 1945) żołnierz Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na obszarach powiatów Łomża i Wysokie Mazowieckie, występuje (wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami zbrojnego antykomunistycznego podziemia) w aktach UB z PUBP Łomża i WUBP w Białymstoku z lat 1947-1962. Te akta operacyjne zatytułowano "Teczka zagadnieniowa na byłe podziemie". Na str. 79 ww. akt zapisano między innymi, że Kazimierz Kulesza pseud. "Orlik", "Jawor", "Leśny" to członek NZW "zamieszkały we wsi Rutki pow. Zambrów", który "był w ochronie osobistej >Grota<", tj. kpt. Bolesława Kozłowskiego pseud. "Grot" - zastępcy komendanta Okręgu XV NZW.</p>	IPN Bi 011/58 (194/IV).	
<p>Kazimierz Kulesza pseud. "Jawor" występuje (wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego) w aktach operacyjnych i śledczych UB z WUBP w Białymstoku, PUBP w Łomży i PUBP w Wysokie Maz. z lat 1948-1953. Akta te dot. rozpracowania i likwidacji kilku partyzanckich oddziałów NZW, w tym oddziału pod dowództwem Stanisława Grabowskiego pseud. "Wiarus", który walczył zbrojnie z komunistycznymi okupantami kraju w latach 1947-1952 na terenach powiatów Łomża i Wysokie Mazowieckie. Akta te zawierają m.in. charakterystykę oddziału "Wiarusa", raporty i pisma UB dotyczące rozpracowania i ujęcia poszczególnych współpracowników i żołnierzy NZW oraz "spis członków NZW". Kazimierz Kulesza pseud. "Jawor" figuruje między innymi w protokole przesłuchania pojmanego przez UB partyzanta NZW - Józefa Rzonca pseud. "Gołąb" (w tomie 2 ww. akt na str. 74). Figuruje także jako "zabity" i jako "mieszkaniec wsi Rutki pow. Łomża" w spisie UB dot. już "zlikwidowanych członków bandy >Wiarusa<" (w tomie 2 ww. akt na str. 148).</p>	IPN Bi 011/22 t. 2-3 (161/IV).	

Kazimierz Kulesza pseud. "Jawor" występuje (wraz ze stu kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami NZW i antykomunistycznego podziemia) w materiałach operacyjnych i śledczych UB z WUBP w Białymstoku z lat 1950-1956. Akta te dot. rozpracowania i likwidacji członków kilku zbrojnych oddziałów Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW), w tym oddziału pod dowództwem Stanisława Grabowskiego "Wiarusa". Akta te zawierają m.in. spisy członków oddziałów NZW, raporty, meldunki i notatki UB, schemat kontaktów Stanisława Grabowskiego pseud.

IPN Bi 011/23 (161/IV/F-G) t. 2.

"Wiarus", raport o przebiegu rozpracowania oddziału pod dowództwem Zygmunta Zalewskiego pseud. "Czuma", plan likwidacji partyzanckiej grupy pod dowództwem Kazimierza Wieczorkiewicza pseud. "Ordon" (z jesieni 1952). Kazimierz Kulesza pseud. "Jawor" występuje w ww. aktach UB jako "mieszkaniec wsi Rutki pow. Łomża" i jako "członek bandy >Wiarusa<" w roku 1947 oraz jako już "zabity w czasie akcji" - na stronach 169 oraz 241-242.

Kazimierz Kulesza pseud. "Jawor" występuje w aktach śledczych UB z PUBP w Wysokie Mazowieckie z lat 1946-1952. Akta te dot. śledztwa prowadzonego przeciwko Władysławowi Sikorskiemu pseud. "Ostroga" (synowi Antoniego, ur. 25.06.1915), który był oskarżony m.in. o to, że w dniu 6 sierpnia 1945 na terenie wsi Zawady, razem z innymi członkami NZW, uczestniczył w zamachu na trzech żołnierzy Armii Czerwonej, w wyniku czego dwóch z nich zostało zabitych. Kazimierz Kulesza pseud. "Jawor" występuje w tych aktach między innymi w zeznaniach byłego partyzanta NZW Tadeusza Kozakiewicza pseud. "Wis" (skazanego w 1947 r. na 9 lat więzienia). Kazimierz Kulesza występuje w tych zeznaniach, datowanych dn. 6 lutego 1951, jako członek "dywersyjnej grupy pod dowództwem >Wiarusa<" z kompanii NZW pod dowództwem Władysława Sikorskiego pseud. "Ostroga" - działającej na terenach gmin Kobylin i Zawady pow. Wysokie Mazowieckie wiosną 1946 i w miesiącach późniejszych.

IPN Bi 07/504 (1264/III).

Kazimierz Kulesza pseud. "Jawor" występuje (wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego) w aktach śledczych WUBP w Białymstoku, PUBP w Łomży i PUBP w Wysokie Mazowieckie z lat 1946-1949. Te "akta kontrolne śledztwa" dot. przede wszystkim aresztowanych w listopadzie 1948 dowódców NZW: kpt. Romualda Rajsa pseud. "Bury" i por. Kazimierza Chmielowskiego pseud. "Rekin" - podejrzanych przez UB o to, że w okresie od maja 1945 do jesieni 1948 na terenie woj. białostockiego, lubelskiego, warszawskiego i olsztyńskiego należeli do zbrojnych organizacji "usilujących przemocą zmienić ustrój państwa". Akta te zawierają m.in. protokoły przesłuchań, w których występuje między innymi Kazimierz Kulesza pseud. "Jawor" (wśród wzmiankowanych stu kilkudziesięciu podkomendnych kpt. Romualda Rajsa). Ww. partyzant występuje też kilkakrotnie m.in. w trzech agenturalnych doniesieniach tajnego informatora UB o pseudonimie "Jerzy" - zamieszczonych w tomie 2 ww. akt na stronach 72-73, 80 i 96.

IPN Bi 07/653 (1413/III) t. 2-3.

Kazimierz Kulesza pseud. "Orlik" figuruje w opracowaniu Wydz. "C" KW MO w Białymstoku z lat 1973-1980 zatytułowanym "Kwestionariusze osobowe do Charakterystyki nr 50". To opracowanie pionu archiwalnego SB dot. partyzanckich oddziałów i żołnierzy Narodowej Organizacji Wojskowej i następnie (od kwietnia 1945) Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) - podległych Komendzie Powiatu Łomża NZW krypt. "Zaporoże"/"Łaba"/"Podhale" i walczących z komunistycznymi okupantami kraju w latach 1944-1949 na obszarach powiatu Łomża, pow. Ostrołęka, pow. Ostrow Mazowiecka i pow. Kolno. Zawiera następujące rodzaje dokumentów: karty Dp-14 oraz kwestionariusze osobowe kilkuset żołnierzy i współpracowników NZW, które zostały opracowane na podstawie akt różnych jednostek UB i MO z lat 1946-1950. W kwestionariuszu dot. Kazimierza Kuleszy pseud. "Orlik" zapisano między innymi, że ww. "od września 1944 r. do kwietnia 1945 był członkiem nielegalnej organizacji NOW-NSZ", a "w okresie od maja 1945 r. do 1947 na terenach powiatu łomżyńskiego był członkiem reakcyjnej nielegalnej organizacji NZW. Pełnił funkcję łącznika".

IPN Bi 019/91 (2/39) t. 3, IPN Bi 019/98 (2/43) t. 3.

Kazimierz Kulesza pseud. "Orlik", "Jawor Leśny" figuruje w aktach KW MO w Białymstoku z roku 1976 zatytułowanych "Charakterystyka bandy terrorystyczno-rabunkowej >Wiarusa<". To opracowanie dot. zbrojnego oddziału NZW pod dowództwem ppor. Stanisława Grabowskiego pseud. "Wiarus"/"Szalony" i następnie pod dowództwem chor. Kazimierza Wieczorkiewicza „Ordon”. Ten partyzancki oddział walczył z komunistycznymi okupantami kraju od maja 1947 do grudnia 1952 na terenach powiatów Łomża i Wysokie Mazowieckie oraz pow. białostockiego. Zapisano między innymi (na str. 19-20 w t. 1 i 2), że Kazimierz Kulesza pseud. "Orlik/Jawor Leśny" został "w 1944 r. zwerbowany przez osobnika o pseud. >Kmicic< do organizacji NSZ. Po złożeniu przysięgi otrzymał pseudonim >Orlik< i został skierowany do placówki NSZ we wsi Rutki pow. Łomża. W dniu 22 IV 1947 r. ujawnił się przed Komisją Amnestyjną w PUBP w Białymstoku zdając posiadaną broń, automat PPSz. W oświadczeniu podał, że od 1945 r. pełnił funkcję łącznika w oddziale NZW pod dowództwem Grabowskiego Lucjana ps. >Wybicki< [...]. W lipcu 1947 r. nawiązał kontakt z dowódcą bandy >Wiarusem< i na jego propozycję wstąpił do jego bandy. Po złożeniu przysięgi, w celu głębszego zakonspirowania, >Wiarus< nadał mu pseudonim >Jawor Leśny< i przydzielił broń. W okresie przynależności do bandy >Wiarusa< brał udział w 2 napadach terrorystyczno-rabunkowych i w jednym gwałtownym zamachu na grupę operacyjną funkcjonariuszy MO i UB [...]. Zastrzelony w grudniu 1947 r."

IPN Bi 019/7 (1/7) t. 1-3.